

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนิเวศน์

อำเภอวังชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

THE GOOD GOVERNANCE BASE ADMINISTRATION OF NIWET

TAWATBURI DISTRICT, ROI-ET PROVINCE

พระระพิน ฐิตธมโม (วงศ์พรหมมา)¹ และ สุทธิพันธ์ อรัญญาวาส²

วิทยาลัยสงฆ์ร้อยเอ็ด มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย^{1,2},

PraRaphin Thitatummo¹ and Sutthiphan Arunyawat²

Mahachulalongkornrajavidyalaya university, RoiEt Buddhist College^{1,2},

Corresponding Author; E-mail: a.sutthiphan@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอวังชัย จังหวัดร้อยเอ็ด ครั้งนี้ ดำเนินการด้วยระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรสังกัดเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอวังชัย จังหวัดร้อยเอ็ด 2) ศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสังกัดเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอวังชัย จังหวัดร้อยเอ็ด 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสังกัดเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอวังชัย จังหวัดร้อยเอ็ด 4) ศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลกับของบุคลากรสังกัดเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอวังชัย จังหวัดร้อยเอ็ด และ 5) ศึกษาการบริหารองค์การแบบสมดุลของบุคลากรสังกัดเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอวังชัย จังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล

* ได้รับบทความ: 20 ตุลาคม 2563; แก้ไขบทความ: 29 ธันวาคม 2563; ตอรับตีพิมพ์: 30 ธันวาคม 2563

Received: October 20, 2020; Revised: December 29, 2020; Accepted: December 30, 2020

พนักงานเทศบาล และลูกจ้าง จำนวน 65 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ (5 Rating Scale) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การปฏิบัติตนตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรสังกัดเทศบาลตำบลนิเวศน์อำเภอร้อยบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.67$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านคุณธรรม ($\bar{x} = 3.71$) ด้านนิติธรรม ($\bar{x} = 3.70$) ด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{x} = 3.69$) ด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{x} = 3.69$) ด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{x} = 3.66$) และด้านหลักความคุ้มค่า ($\bar{x} = 3.60$) ตามลำดับ

2. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสังกัดเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอร้อยบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.69$) บุคลากรมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือในกลุ่มงานของตน ดูแลเอาใจใส่ประชาชนอย่างเสมอภาค ผลิตผลงานที่เป็นเลิศเสมอ พัฒนารูปแบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ เป็นต้น

3. หลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับนัยสำคัญ 0.01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับปานกลาง ($r=0.45$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การปฏิบัติตนตามหลักธรรมาภิบาลในทุกด้าน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านหลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส หลักคุณธรรม หลักความคุ้มค่า ยกเว้น ด้านหลักความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอยู่ในระดับต่ำ

4. แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล คือ ผู้บริหารและบุคลากรต้องศึกษากฎหมายและระเบียบที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ยึดหลักคุณธรรม สร้างจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ ยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม การเปิดเผยข้อมูลและพร้อมที่จะสามารถตรวจสอบได้ เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุกด้านสร้างความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และสร้างความชอบธรรมในการบริหารงาน ควรจัดสรรงบประมาณ ให้มีความคุ้มค่า เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์กร

5. การบริหารองค์การแบบสมดุลของบุคลากรสังกัดเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด มี 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านประสิทธิผลตามแผนพัฒนาของเทศบาล 2) ด้านคุณภาพการให้บริการ 3) ด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ 4) ด้านการพัฒนางานองค์การ

คำสำคัญ: ธรรมภิบาล; การบริหารองค์การ; การพัฒนา; ประสิทธิภาพ

Abstract

Research on administrative work according to the good governance principles of the Niwet Sub-district Municipality Thawat Buri District This time, Roi Et Province was conducted with a quantitative research methodology. Its objectives are 1) to study the implementation of the good governance of the personnel under the Niwet Subdistrict Municipality Thawat Buri District 2) Study the effectiveness of the work of the personnel under the Niwet Subdistrict Municipality Thawat Buri District 3) Study the relationship between good governance principles and operational effectiveness of personnel under the Niwet Subdistrict Municipality. Thawat Buri District 4) Study the guidelines for improving the effectiveness of the operation according to the good governance and the personnel of the Niwet Subdistrict Municipality. Thawat Buri District And 5) study the balanced organization management of personnel under the Niwet Sub-district Municipality. Thawat Buri District Roi Et Province The sample group consisted of administrators, members of the municipal council 65 municipal employees and employees were collected by using 5 Rating Scale questionnaire. Statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation. And the Pearson product moment correlation coefficient.

The results of the research showed that

1. Compliance with the good governance principles of the personnel under the Niwes Sub-district Municipality Thawat Buri District Roi Et Province

The overall picture is in the high level (= 3.67) and when considering each aspect, it is found that every aspect is in a high level, arranged from the highest to the lowest, namely the moral (= 3.71) the rule of law (= 3.70) the transparency principle (= 3.69) Principles of participation (= 3.69) Responsibility principles (= 3.66) and Value principles (= 3.60) respectively

2. Performance effectiveness of personnel under the Niwes Sub-district Municipality Thawat Buri District Roi Et Province The overall picture is in the high level (= 3.69). Personnel are responsible for their operations. To cooperate Help in their work group Caring for the people equally. Always produce excellent work. Develop methods of work that are always effective etc.

3. Good governance principles correlate with the effectiveness of operations. Statistical significance that The significance level of 0.01 is based on the assumptions set. With a positive relationship at a medium level ($r = .45$). When considering each aspect, it was found that The practice of good governance in all aspects. Correlate with the effectiveness of the operation Statistical significance Based on the assumptions With a positive relationship at a medium level, including moral principles Principles of participation Transparency, moral principles, value principles, except for the principles of responsibility. There is a positive relationship at a low level.

4. The guideline for improving the effectiveness of the operation according to the good governance principle is that executives and personnel must study the laws and regulations that are constantly changing. Adhere to the moral principles Create awareness in the performance of duties Adhering to good accuracy Disclosure and ready to be audited Giving people opportunities to participate in all areas, creating responsibility in the face of And establish righteousness in administration Budget should be allocated To be worth To benefit the organization development

5. Balanced organization management of personnel under the Niwet Sub-district Municipality Thawat Buri District There are 4 aspects of Roi Et Province consisting of 1) the effectiveness according to the development plan of the municipality 2) the quality of service 3) the efficiency of government practice 4) the organization development

Keywords: Governance; Organization Management; Development; Effectiveness

บทนำ

ในยุคโลกาภิวัตน์ทำให้การเป็นประชาธิปไตยและธรรมาภิบาลก่อให้เกิดการปรับตัวในภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน การพยายามปรับตัวที่เน้นให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางและเสริมสร้างสังคมให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เป็นการปรับตัวและปรับปรุงการบริการให้สอดคล้อง กับความต้องการของประชาชนโดยรวมการมีสำนึกรับผิดชอบที่เพื่อการสร้างธรรมาภิบาล (ถวิลวดี บุรีกุลและคณะ, 2551) ด้วยเหตุนี้ อาจกล่าวได้ว่าการเสริมสร้างความแข็งแกร่งในกระแสโลกาภิวัตน์ได้ จำเป็นต้องมีการปฏิรูปการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมให้ทันสมัยสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ธรรมาภิบาลหรือการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (Good governance) จึงเป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบทางสังคม ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชนเกิดความยุติธรรม มีความโปร่งใส และสร้างการมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นหลักที่ให้อาสาอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

สืบเนื่องจากยุคโลกาภิวัตน์ที่มีผลกระทบต่อสังคมโลก สังคมไทย และเป็นปรากฏการณ์สำคัญหนึ่ง คือ วิกฤติต้มยำกุ้ง ปี พ.ศ.2540 ซึ่งวิศิธา รัตนสมัย กล่าวสรุปความได้ว่า นับตั้งแต่ประเทศไทยประสบกับปัญหาภาวะวิกฤติทางการเงินที่ร้ายแรงที่สุดเมื่อปี พ.ศ. 2540 ซึ่งเกิดจากความล้มเหลว ขาดการควบคุม และการประเมินสถานการณ์ที่ผิดพลาด ของภาครัฐ รัฐบาลในยุคนั้นได้ใช้มาตรการต่างๆ เพื่อที่จะรักษาเสถียรภาพทางการเงิน ฟนฟู เศรษฐกิจ ตลอดจนบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนในประเทศ จนในที่สุดรัฐบาลได้ตัดสินใจ แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจโดยการเจรจาขอความช่วยเหลือทางการเงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund) ซึ่งกองทุนการเงินระหว่างประเทศ หรือ IMF ได้ตกลง ให้ความช่วยเหลือเพื่อฟนฟูเศรษฐกิจ และมีการกำหนด

เงื่อนไขการปฏิรูประบบราชการอันเป็นกลไก ส่วนหนึ่งในการสร้างธรรมาภิบาล (Good Governance) โดยมีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการจัดบทบาทของรัฐให้เหมาะสมในสังคมซึ่งรวมถึงการกระจายอำนาจหน้าที่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การสร้างระบบการตรวจสอบเพื่อความโปร่งใส การมีส่วนร่วมของสาธารณะชน เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน (วริศรา รัตนสมัย, 2543 : 1)

จากวิกฤติการณ์ทางการเงินที่มีปัจจัยหนึ่ง คือ ขาดธรรมาภิบาลในการบริหารงาน หลักการบริหารและพัฒนาองค์กรจึงมีการพัฒนาระบบบริหารและการประยุกต์ศาสตร์การบริหารของภาคเอกชน (Private sector management science) ในการขับเคลื่อนงานบริการสาธารณะในการจัดการภาครัฐ แนวใหม่ (New public management: NPM) จึงเป็นกุญแจสำคัญในการจัดการงานของภาครัฐ (Preston and Post, 2013) ในการจัดการภาครัฐแนวใหม่นั้นมีหลักพื้นฐานสำคัญหลายประการ (Schiavo-Campo & Mc Ferson, 2008) เช่น การปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารแบบเดิมที่เป็นรากฐานฝังลึกออกจากทัศนคติผู้บริหาร (Colonization) การกระจายอำนาจการบริหารจัดการเพื่อสร้างการตรวจสอบระหว่างกัน (De-coupling) การลดอำนาจผูกขาด (Reduce monopoly) การปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารงานภาครัฐตามแนวคิดดังกล่าวจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของ ภาครัฐที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี ซึ่งในที่สุดจะช่วยเพิ่มความสามารถให้แก่รัฐในการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้เพิ่มมากขึ้น

อนึ่ง การบริหารที่คำนึงถึงการตอบสนองความต้องการของประชาชน หรือการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นหัวใจสำคัญหนึ่งที่ช่วยขับเคลื่อนการดำเนินงานขององค์กร ทั้งนี้ หลักการมีส่วนร่วมก็เป็นองค์ประกอบหนึ่งของธรรมาภิบาล แนวคิดสำคัญการบริหารงานขององค์กร และการปกครองประเทศ ปัจจุบันนี้ องค์กรทั้งภาครัฐบาล และภาคธุรกิจได้ให้ความสำคัญกับหลักธรรมาภิบาล หรือการบริหารจัดการที่ดีมากขึ้น รัฐบาลกลาง ได้กระจายอำนาจ ให้องค์กรปกครองท้องถิ่น ตามรัฐธรรมนูญปี พ.ศ. 2560 มาตรา 249 ภายใต้บังคับมาตรา 1 ให้มีการจัดการปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลัก แห่ง การปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น มาตรา 250 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่และอำนาจดูแล และจัดทำบริการสาธารณะ กิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชน ในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่

ประชาชน ในท้องถิ่น ในมาตรา 252 ผู้บริหารท้องถิ่น ให้มาจากการเลือกตั้งหรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่นหรือในกรณี องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ จะให้มาโดยวิธีอื่นก็ได้ แต่ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วม ของประชาชนด้วย ผู้บริหารท้องถิ่นมีหน้าที่ จัดการบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาล แนวคิดเกี่ยวกับธรรมาภิบาล (Good Governance) ได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะองค์การภาครัฐ ได้ให้ความสำคัญ และนำแนวคิดนี้ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารองค์การ หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) เกี่ยวข้องกับการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพสู่ประชาชน โดยมุ่งให้เกิดความเป็นอิสระใน การบริหารงาน การลดการควบคุม ให้ผู้บริหารสามารถ ปฏิบัติงานได้บรรลุตามเป้าหมาย ที่ตั้งเป้าไว้ ผู้บริหารท้องถิ่นไม่ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ส่งผลกระทบต่อ ของสังคมในท้องถิ่นนั้น ๆ สาเหตุของ ผู้บริหารท้องถิ่น มีพฤติกรรม (ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้าง ระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 : 1)

ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน และเกิดประโยชน์แก่ประชาชนอย่างแท้จริงจึงจำเป็นต้องที่ องค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งเป็นแนวทางที่สำคัญในการบริหารงาน การพัฒนาท้องถิ่น สามารถแก้ไขปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง โดยให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาร่วมกัน

จากปัญหาและสาเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นบุคลากรของวิทยาลัยสงฆ์ร้อยเอ็ด มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เทศบาลตำบลนิเวศน์ จึงเห็นความสำคัญในประเด็นการนำหลัก ธรรมาภิบาลมาเป็นแนวทางปฏิบัติ ซึ่งข้อมูลที่ได้สามารถนำไปปรับใช้ในการดำเนินงานการพัฒนาและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์สุขของประชาชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรสังกัดเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของของบุคลากรสังกัดเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสังกัดเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด

4. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลกับของบุคลากรสังกัดเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด

5. เพื่อศึกษาการบริหารองค์การแบบสมดุล (Balanced Scorecard) ของบุคลากรสังกัดเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย ดำเนินการวิจัยด้วยระเบียบวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร สมาชิกสภาท้องถิ่น ข้าราชการ พนักงานจ้างและลูกจ้างของเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวนทั้งสิ้น 85 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร สมาชิกสภาท้องถิ่น พนักงานเทศบาลและลูกจ้างของเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) จำนวน 65 คน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ลักษณะเครื่องมือ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ

3.2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1) ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลจากเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) กำหนดกรอบแนวคิดในงานวิจัยและสรุปเป็นคำนิยามศัพท์ในการวิจัย

3) สร้างแบบสอบถามจากกรอบเนื้อหาในคำนิยามศัพท์ที่ใช้ในงานวิจัย

4) นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างเนื้อหา โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Objective

Congruence) พิจารณาเลือกเอาเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องที่มากกว่า 0.5 และพิจารณาตัดออกให้เหลือข้อคำถาม จำนวน 30 ข้อ

5) นำไปทดลองใช้กับบุคลากรหน่วยงานที่มีบริบทเดียวกันกับประชากรวิจัยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (α -Coefficient) พบว่า แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.75

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1) ผู้วิจัยทำการขอหนังสือจากวิทยาลัยสงฆ์ร้อยเอ็ด ถึงนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลนิเวศน์ ในเขตอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อขออนุญาตเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

2) ผู้วิจัยทำการแจกแบบสอบถาม และรอเก็บแบบสอบถามที่กลุ่มตัวอย่างทำการตอบเรียบร้อยแล้ว นำมาตรวจความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการจัดกระทำข้อมูลแล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

5.1 สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ วิเคราะห์ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.2 สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย

1. การปฏิบัติตนตามหลักธรรมาภิบาลบุคลากรสังกัดเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.67$) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านคุณธรรมอยู่ในระดับมากมีค่า ($\bar{x} = 3.71$) ด้านนิติธรรมอยู่ในระดับมากมีค่า ($\bar{x} = 3.70$) ด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{x} = 3.69$) ด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{x} = 3.69$) ด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{x} = 3.66$) และด้านหลักความคุ้มค่า ($\bar{x} = 3.60$) ตามลำดับ

2. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสังกัดเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.69$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก 11 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้แก่ บุคคลกรมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือในกลุ่มงานของตน ดูแลเอาใจใส่ประชาชนอย่างเสมอภาค ผลิตผลงานที่เป็นเลิศเสมอ พัฒนาวិธีการทำงานให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ รวมถึงกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน มีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน และพัฒนาตนเองทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม มีการสื่อสารและอธิบายขั้นตอนการให้บริการอย่างชัดเจน ให้บริการด้วยความสุภาพอ่อนน้อม มีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนเป็นประจำ มีวิธีแก้ไข้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริต การปฏิบัติตนให้เป็นที่เชื่อถือของบุคคลทั่วไปการตรงต่อเวลาและใช้เวลาราชการให้เป็นประโยชน์ต่อทางราชการอย่างเต็มที่ ตามลำดับ

3. การปฏิบัติตนตามหลักธรรมาภิบาล มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสังกัดเทศบาลตำบลนิเวศน์ ในเขตอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับปานกลาง ($r = .45$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การปฏิบัติตนตามหลักธรรมาภิบาลในทุกด้าน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านหลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส หลักคุณธรรม หลักความคุ้มค่า ยกเว้นด้านหลักความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอยู่ในระดับต่ำ

4. แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรสังกัดของเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด

4.1 ควรให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบการที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารและปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบ

4.2 บุคลากรควรยึดหลักคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อสร้างจิตสำนึกให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือหลักคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัยยึดหลักภาวะผู้นำที่ดี และปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน โดยเฉพาะการครองตน ครองคน ครองงาน

4.3 องค์กรควรมีการเปิดเผยการใช้จ่ายงบประมาณให้ชัดเจนและคุ้มค่ากับประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับและพร้อมที่จะสามารถตรวจสอบได้ กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างควรมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้

4.4 องค์กรควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทุกด้าน เช่น มีส่วนร่วมคิด เสนอความคิดเห็น เปิดใจกว้างรับฟังปัญหาและข้อเสนอแนะต่างๆ จากทุกภาคส่วน เพื่อจะได้แก้ปัญหาได้ตรงประเด็น

4.5 องค์กรควรสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรตระหนักถึงหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายหรือตามกฎหมายและผู้มีอำนาจลงโทษต้องมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่จะทำให้คุณให้โทษต่อบุคลากรในองค์กร เพื่อสร้างความชอบธรรมในการบริหารงาน

4.6 องค์กรควรจัดสรรงบประมาณ ให้มีความคุ้มค่า เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาและให้ครอบคลุมทุกพื้นที่และพื้นที่ที่มีความจำเป็นสูงสุดควรได้รับการแก้ไขปัญหาลำดับแรก งานที่ได้มีคุณภาพที่ดีไม่คุ้มค่างบประมาณ บุคลากรมีมากเกินไป

5. การบริหารองค์การแบบสมดุล (Balanced Scorecard) ของบุคลากรสังกัดเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด

5.1 ด้านประสิทธิภาพตามแผนพัฒนาของเทศบาล ได้มีการกำหนดสิ่งที่จะประเมินในประเด็นต่างๆ ได้แก่ การจัดทำแผนสามปีของเทศบาล การบรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาสามปี การแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาสามปี การบูรณาการโครงการ หรือกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นเป็นไปตามระเบียบ และการริเริ่มจัดทำโครงการ หรือกิจกรรม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชน โดยมีผลสำเร็จของโครงการตามแผนพัฒนาสามปี ร้อยละ 80.68

5.2 ด้านคุณภาพการให้บริการ ได้มีการกำหนดสิ่งที่จะประเมินในประเด็นต่างๆ ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้รับบริการ เปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบราชการ ซึ่งจะต้องมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน มีระบบรับฟังความคิดเห็นของประชาชนการนำความเห็นของประชาชนไปประกอบการบริหารงาน

5.3 ด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ ได้มีการกำหนดสิ่งที่จะประเมินในประเด็นต่างๆ ได้แก่ การบริหารงบประมาณ ซึ่งประกอบด้วยการจัดทำแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง ระดับความสำเร็จของการจัดเก็บรายได้ ความสำเร็จของอัตราการเบิก

จ่ายเงินตามงบประมาณรายจ่ายประจำปี การประหยัดพลังงาน ความประหยัดและความคุ้มค่าในการบริหารจัดการโครงการหรืองานประจำ

5.4 ด้านการพัฒนางานองค์กร ได้มีการกำหนดสิ่งที่จะประเมินในประเด็นต่างๆ ได้แก่ การพัฒนาบุคลากร การฝึกอบรม หรือได้รับการส่งเสริมให้ศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีขึ้นไป การจัดการสารสนเทศ

อภิปรายผลการวิจัย

1. การปฏิบัติตนตามหลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบุคลากรในสังกัดเทศบาลฯ มีการปฏิบัติตนเป็นไปแนวทางของหลักธรรมาภิบาล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติ์วี เลชะกุล (2561) เรื่อง “ธรรมาภิบาล วัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของเทศบาลในเขตภาคใต้ของประเทศไทย” และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิชัย ลุนสอน และ ไพศาล พากเพียร (2561) เรื่อง “ธรรมาภิบาลในการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี” สรุปการปฏิบัติตนตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมเป็นรายด้านดังนี้

1) ด้านหลักนิติธรรม มีการปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องตามหลักกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ การบริหารงานมีความชัดเจน ตลอดทั้งมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน เช่น มีการจัดทำศูนย์ดำรงธรรมเพื่อรับเรื่องร้องเรียน เป็นต้น

2) ด้านหลักคุณธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี อ่อนน้อมถ่อมตน และมีความพร้อมให้บริการ มีการปฏิบัติหน้าที่โดยชอบธรรม เป็นธรรมอยู่บนพื้นฐานของศีลธรรมและจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านคุณธรรม ตลอดทั้งมีความซื่อสัตย์สุจริต และยึดมั่นในศีลธรรมจริยธรรมอยู่เสมอ

3) ด้านหลักความโปร่งใส ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสยึดมั่นในระเบียบในการทำงาน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความชัดเจนในระเบียบการทำงาน และมีความพร้อมในการตรวจสอบ งานที่ปฏิบัติก็ยึดหลักความโปร่งใสเปิดเผยข้อมูลได้ และจากนั้นข้อมูลต่างๆ ยังมีความเที่ยงตรง เป็นจริงและปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ

4) ด้านหลักการมีส่วนร่วม ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตนตามหลักธรรมาภิบาลด้านการมีส่วนร่วม ทั้งในเรื่องของการให้ความสำคัญกับกระบวนการทำงานของเทศบาลที่ีการทำงานอย่างเปิดเผย ตรงไปตรงมาพร้อมที่จะได้รับการตรวจสอบ มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนหรือผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ มีการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมต่างๆที่มีการสรุปและเปิดเผยต่อสาธารณชนเสมอ การปฏิบัติตนตามหลักการมีส่วนร่วมนี้ เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม รับรู้ และเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญขององค์การ ไม่ว่าด้วยการประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติ

5) ด้านหลักความรับผิดชอบ มีการนำโครงการหรือกิจกรรมหรือแผนงานที่ต่างๆที่ได้แถลงไว้ต่อประชาชนมาดำเนินการให้เป็นรูปธรรม มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย นอกจากนั้น ยังให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานตามเป้าหมายขององค์การอย่างชัดเจน

6) ด้านหลักความคุ้มค่า เป็นผู้มีความเหมาะสมหรือความชำนาญในการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ซึ่งรวมทั้งงบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุด และคุ้มค่า ปฏิบัติตนโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนั้น ยังให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานด้วยรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

2. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานบุคลากรสังกัดเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอรัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่า บุคลากรเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอรัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ให้ร่วมมือช่วยเหลือในกลุ่มงานของตนเป็นอย่างดี ดูแลเอาใจใส่ประชาชนอย่างเสมอภาคกัน มีความคิดสร้างสรรค์ในการผลิตผลงานใหม่ๆ ในการให้บริการประชาชนอยู่เสมอ พัฒนาวิธีการทำงานให้มีประสิทธิภาพ กระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน เสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานและพัฒนาตนเองทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม การสื่อสารและอธิบายขั้นตอนการให้บริการอย่างชัดเจน ให้บริการด้วยความสุภาพอ่อนน้อม มีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนเป็นประจำ มีวิธีแก้ไข้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริตการปฏิบัติตนให้เป็นที่ยึดถือของบุคคลทั่วไป

3. การปฏิบัติตนตามหลักธรรมาภิบาล มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลกาปฏิบัติงานของบุคลากรสังกัดเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอรัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอยู่ในระดับปาน

กลาง ($r = .42$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การปฏิบัติตนตามหลักธรรมาภิบาลในทุกด้าน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านหลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส หลักคุณธรรม หลักความคุ้มค่า ยกเว้น ด้านหลักความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวรญา จตุพัฒน์รังสี เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ่อแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรเชษฐ์ คะสุดใจ เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม” สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาดนัย วงศ์พรหม (2556) เรื่อง “ความสัมพันธ์ของธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลในการบริหารวัดในเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร”

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ สนับสนุนการทำงานแบบประชาธิปไตย หนุนเสริมบุคลากรที่มีพฤติกรรมการทำงานเชิงบวก และเปิดพื้นที่แสดงความคิดเห็นแก่ประชาชนทั่วไป

2. ควรเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและการเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากรทุกส่วน/ฝ่าย เกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิผลครอบคลุมทุกมิติ

3. ควรปฏิรูปโครงสร้างการปฏิบัติงาน ปรับปรุงกระบวนการ และส่งเสริมขวัญกำลังใจให้บุคลากรมีศักยภาพในการปฏิบัติงานเชิงรุกสู่ความพร้อมในการให้บริการ

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. บุคลากรควรเสริมสร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อประชาชน และส่งเสริมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันภายในและภายนอกองค์กร

2. บุคลากรต้องปฏิบัติตามหลักการธรรมาภิบาลเป็นธรรมหรือระบบคุณธรรม (merit system) ความเสมอภาคให้เกิดแก่ทุกฝ่าย พร้อมยอมรับผิดชอบในสิ่งที่มีความมาตรฐาน เป้าหมาย รวมทั้งตัวชี้วัดในการประเมินผลงาน เน้นการตรวจสอบได้คิดบวก

ในทางสร้างสรรค์

3. องค์กรควรจัดให้มีสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เน้นความเที่ยงตรง ฉับไว ทันสมัย และรับผิดชอบต่อสังคมอย่างเป็นระบบและโปร่งใสตรวจสอบได้ตลอดเวลา

4. บุคลากรควรยอมรับและร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมใช้ประโยชน์ในทรัพยากรที่เป็นของชุมชน โดยชุมชน และเพื่อชุมชนตามวิถีทางประชาธิปไตย

5. บุคลากรให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่หนุนเสริมความตระหนักรู้ในสิทธิหน้าที่ ความเสียสละและรับผิดชอบต่อหน้าที่ จิตสำนึกสาธารณะของบุคลากรและประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผลสัมฤทธิ์หลังจากมีการปฏิบัติตนหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ

2. ควรศึกษาองค์กรต้นแบบที่ดีในการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานในองค์กร เพื่อประมวลแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ไปสู่ปฏิบัติและขยายเครือข่ายแบบมีส่วนร่วม

องค์ความรู้ใหม่

แนวทางการพัฒนาทางการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรสังกัดของเทศบาลเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด สรุปได้ดังนี้

1. ควรให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบการที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารและปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบ

2. บุคลากรควรยึดหลักคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อสร้างจิตสำนึกให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือหลักคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัยยึดหลักภาวะผู้นำที่ดี และปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน โดยเฉพาะการครองตน ครองคน ครองงาน

วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์ 391
ปีที่ 7 ฉบับที่ 4 ประจำเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2563

3. องค์กรควรมีการเปิดเผยการใช้จ่ายงบประมาณให้ชัดเจนและคุ้มค่ากับประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับและพร้อมที่จะสามารถตรวจสอบได้ กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างควรมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้

4. องค์กรควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทุกด้าน เช่น มีส่วนร่วมคิด เสนอความคิดเห็นชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเปิดใจกว้างรับฟังปัญหาและข้อเสนอแนะต่างๆจากทุกภาคส่วนบุคลากรควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับชุมชน เพื่อจะได้แก้ปัญหาได้ตรงประเด็น

5. องค์กรควรสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรตระหนักถึงหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายหรือตามกฎหมายและผู้มีอำนาจลงโทษต้องมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่จะให้คุณให้โทษต่อบุคลากรในองค์กร เพื่อสร้างความชอบธรรมในการบริหารงาน

6. องค์กรควรจัดสรรงบประมาณ ให้มีความคุ้มค่า เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาและให้ครอบคลุมทุกพื้นที่และพื้นที่ที่มีความจำเป็นสูงสุดควรได้รับการแก้ไขปัญหาเป็นลำดับแรก งานที่ได้มีคุณภาพที่ต่ำไม่คุ้มค่างบประมาณ บุคลากรมีมากเกินไปจนจำเป็น

เอกสารอ้างอิง

กิตติ์วี เลขะกุล. (2561). ธรรมนูญบวรวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพองค์กรของเทศบาลในเขตภาคใต้ของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน : มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

ฐิตินันท์ พิงตาล. (2553). การประเมินองค์กรแบบสมดุลของเทศบาลตำบลลำปางหลวง. การศึกษาค้นคว้าอิสระ วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ : มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

ถวิลวดี บุรีกุล และคณะ. (2551). ระบบการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมระดับจังหวัด: ทำอย่างไร ให้เป็นจริง. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพระปกเกล้า.

พระมหาดนัย วงศ์พรหม. (2556). ความสัมพันธ์ของธรรมนูญบวรกับประสิทธิภาพในการบริหารวัดในเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

วริศรา รัตนสมัย. (2543). การรับข่าวสารเพื่อสร้างความตระหนักสำนึกของประชาชน
เกี่ยวกับการตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตยขององค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.)
จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการปกครอง : มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์.

วิชัย ลุนสอน และ ไพศาล พากเพียร. (2561). ธรรมาภิบาลในการบริหารงานองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นตามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุบลราชธานี. *วารสารร่มยสาร*, 6(2), 465-482.

สุรเมธ ทองด้วง. (2556). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล
โพธิ์ทองอำเภอโพธารามจังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการ
ปกครอง : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด.